

Vergaderjaar 1992–1993

22 972

Wijziging van de Kieswet (tegengaan van het ronselen van volmachtstemmen en enige andere wijzigingen)

Nr. 1

KONINKLIJKE BOODSCHAP

Aan de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Wij bieden U hiernevens ter overweging aan een voorstel van wet tot wijziging van de Kieswet (tegengaan van het ronselen van volmachtstemmen en enige andere wijzigingen).

De toelichtende memorie (en bijlagen) die het wetsvoorstel vergezelt, bevat de gronden waarop het rust.

En hiermede bevelen Wij U in Godes heilige bescherming.

's-Gravenhage, 30 december 1992

Beatrix

Nr. 2

VOORSTEL VAN WET

Wij Beatrix, bij de gratie Gods, Koningin der Nederlanden, Prinses van Oranje-Nassau, enz. enz. enz.

Allen, die deze zullen zien of horen lezen, saluut! doen te weten:

Alzo Wij in overweging genomen hebben dat het wenselijk is enkele verbeteringen in de herziene Kieswet (Stb. 1989, 423) aan te brengen;

Zo is het, dat Wij, de Raad van State gehoord, en met gemeen overleg der Staten-Generaal, hebben goedgevonden en verstaan, gelijk Wij goedvinden en verstaan bij deze:

ARTIKEL I

De Kieswet (Stb. 1989, 423) wordt als volgt gewijzigd:

A

In de artikelen G 1 en G 2 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het zesde en zevende lid worden genummerd zevende en achtste lid.

S–RW

2. Ingevoegd wordt een lid dat luidt:

6. Een politieke groepering waarvan de aanduiding is ingeschreven in het register, kan schriftelijk een verzoek tot wijziging van deze aanduiding indienen bij het centraal stembureau. De laatste volzin van het eerste lid, alsmede het vierde en vijfde lid zijn op verzoeken tot wijziging van overeenkomstige toepassing.

B

In artikel G 3 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

Het zesde lid wordt genummerd zevende lid.

2. Ingevoegd wordt een lid dat luidt:

6. Een politieke groepering waarvan de aanduiding is ingeschreven in het register, kan schriftelijk een verzoek tot wijziging van deze aanduiding indienen bij het centraal stembureau. De laatste volzin van het eerste lid, alsmede het vierde en vijfde lid zijn op verzoeken tot wijziging van overeenkomstige toepassing.

C

In artikel G 4, derde lid, wordt «artikel G 1, zevende lid, onderscheidenlijk artikel G 2, zevende lid,» vervangen door: artikel G 1, achtste lid, onderscheidenlijk artikel G 2, achtste lid,.

D

In artikel H 2, eerste lid, worden de volgende wijzigingen aangebracht

1. In de tweede volzin wordt «waarvan» vervangen door: waaraan.

2. Aan de laatste volzin wordt, onder vervanging van de punt door een komma, toegevoegd een zinsdeel dat luidt:

indien bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van het desbetreffende vertegenwoordigende orgaan, hetzij aan de gezamenlijke groeperingen, hetzij aan ten minste één daarvan, één of meer zetels zijn toegekend.

E

Artikel H 3, derde lid, tweede volzin, wordt vervangen door:

Verklaringen van de gemachtigden waaruit deze bevoegdheid blijkt, worden bij de lijst overgelegd.

F

In artikel H 4 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. In het derde lid wordt na «voorafgaand aan» ingevoegd: of op de dag van.

2. Aan de laatste volzin van het achtste lid wordt, onder vervanging van de punt door een komma, toegevoegd een zinsdeel dat luidt: indien bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van het desbetreffende vertegenwoordigende orgaan, hetzij aan de gezamenlijke groeperingen, hetzij aan ten minste één daarvan, één of meer zetels zijn toegekend.

G

In artikel H 12, tweede lid, wordt aan de laatste volzin, onder vervanging van de punt door een komma, toegevoegd een zinsdeel dat luidt: indien bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van de Tweede Kamer, hetzij aan de gezamenlijke groeperingen, hetzij aan ten minste één daarvan, één of meer zetels zijn toegekend.

H

In artikel H 13 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Aan de laatste volzin van het tweede lid wordt, onder vervanging van de punt door een komma, een zinsdeel toegevoegd dat luidt: indien bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van provinciale staten, hetzij aan de gezamenlijke groeperingen, hetzij aan ten minste één daarvan, één of meer zetels zijn toegekend.
2. In het vierde lid wordt na «bedoeld in artikel P 5» ingevoegd: , en aan de lijst geen zetel is toegewezen.

In artikel H 14 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Aan de laatste volzin van het tweede lid wordt, onder vervanging van de punt door een komma, een zinsdeel toegevoegd dat luidt: indien bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van de gemeenteraad, hetzij aan de gezamenlijke groeperingen, hetzij aan ten minste één daarvan, één of meer zetels zijn toegekend.
2. In het vierde lid wordt na «bedoeld in artikel P 5» ingevoegd: , en aan de lijst geen zetel is toegewezen.

J

In artikel I 2, eerste lid, onder i, wordt «de verklaring» vervangen door: een verklaring.

K

In artikel I 4 wordt «zeventien uur» vervangen door: zestien uur.

L

In artikel I 10 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het tweede lid komt te luiden:
2. Zodanige verbinding kan slechts worden aangebracht tussen politieke groeperingen waarvan de aanduiding ten behoeve van de desbetreffende verkiezing is geregistreerd.
2. Het derde en vierde lid worden genummerd vierde en vijfde lid.
3. Ingevoegd wordt een lid dat luidt:
3. Indien het betreft de verkiezing van de leden van de Tweede Kamer of van provinciale staten van een provincie die uit meer dan één kieskring bestaat, kan een verbinding voorts slechts worden aangebracht indien
 - a. de onderscheidene groeperingen in alle kieskringen een lijst hebben ingediend en
 - b. de combinatie betrekking heeft op alle in de onderscheidene kieskringen vanwege een groepering ingediende lijsten.
4. In het nieuwe vierde lid wordt «het tweede lid, aanhef en onder a» vervangen door: het tweede lid.

M

In artikel I 14 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De laatste volzin van het eerste lid wordt geschrapt.
2. Het tweede, derde en vierde lid worden genummerd derde, vierde en vijfde lid.
3. Ingevoegd wordt een lid dat luidt:
2. Het bepaalde in het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van samenvoeging van aanduidingen van twee of meer groeperingen, indien bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van

het desbetreffende vertegenwoordigende orgaan, hetzij aan de gezamenlijke groeperingen, hetzij aan ten minste één daarvan, één of meer zetels zijn toegekend. In het geval waarbij aan ten minste één van de betrokken groeperingen één of meer zetels zijn toegekend worden voor de toepassing van het bepaalde in de tweede volzin van het eerste lid, de op de lijsten uitgebrachte aantallen stemmen van de groeperingen waaraan die zetels zijn toegekend, bij elkaar opgeteld.

N

In artikel J12, derde lid, wordt «ontstentenis» vervangen door: ontstentenis.

O

In artikel L 8, derde lid, wordt geschrapt «op de dag van de kandidaatsstelling».

P

In artikel N 1, tweede lid, vervalt onderdeel b en wordt onderdeel c geletterd b.

Q

Aan artikel N 11 wordt toegevoegd een lid dat luidt:

3. Voor de in het tweede lid bedoelde vaststelling wordt gebruik gemaakt van een formulier waarvoor bij ministeriële regeling een model wordt vastgesteld.

R

Artikel N 12 komt te luiden:

1. De burgemeester draagt er zorg voor dat de processen-verbaal, met daarbij gevoegd de opgave van de door hem vastgestelde aantallen stemmen, onverwijld naar de voorzitter van het hoofdstembureau worden overgebracht.

2. De burgemeester draagt er zorg voor dat de in artikel N 9 bedoelde verzegelde pakken met stembiljetten op verzoek van de voorzitter van het centraal stembureau onmiddellijk naar het centraal stembureau worden overgebracht en dat de niet naar het centraal stembureau overgebrachte verzegelde pakken worden vernietigd, nadat het centraal stembureau de uitslag van de verkiezing heeft vastgesteld en over de toelating van de gekozenen onherroepelijk is beslist.

3. Indien de officier van justitie of de rechter-commissaris in het kader van een strafrechtelijk onderzoek een verzoek heeft gedaan tot overdracht van de in artikel N 2 bedoelde pakken, worden deze pakken niet vernietigd voordat dit onderzoek is afgerond, of, indien strafvervolging is ingesteld wegens op grond van de Kieswet of op grond van de artikelen 125 tot en met 129 van het Wetboek van Strafrecht strafbaar gestelde gedragingen, voordat er een onherroepelijke rechterlijke uitspraak is.

4. Van de vernietiging van de verzegelde pakken wordt proces-verbaal opgemaakt.

S

Artikel N 13 wordt genummerd artikel N 14.

T

Na artikel N 12 wordt een nieuw artikel N 13 opgenomen dat luidt:
De burgemeester is bevoegd de verzegelde pakken met de in artikel N 2 bedoelde bescheiden te openen en, nadat onherroepelijk is beslist over de toelating van de gekozen leden tot het vertegenwoordigend orgaan, deze pakken ten dienste van een onderzoek naar enig strafbaar feit aan de officier van justitie over te dragen.

U

In artikel O 5 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het eerste lid wordt geschrapt.
2. Het tweede en derde lid worden genummerd eerste en tweede lid.

V

Aan artikel P 16, eerste lid, wordt een volzin toegevoegd die luidt:
Voor zover aantallen gelijk zijn, vindt de toewijzing plaats aan de lijst, ingeleverd in de kieskring met het laagste nummer.

W

Na artikel P 18 wordt een nieuw artikel ingevoegd dat luidt:

Artikel P 18a

Blijkt bij toepassing van deze paragraaf dat een overleden kandidaat gekozen zou moeten worden verklaard, dan verklaart het centraal stembureau benoemd de kandidaat die volgens hoofdstuk W plaatsvervanger van de overleden kandidaat is.

X

In artikel P 19 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. Het eerste lid komt te luiden:
 1. Het centraal stembureau rangschikt ten aanzien van iedere lijst de daarop voorkomende kandidaten zodanig, dat bovenaan komen te staan de kandidaten aan wie een zetel is toegewezen met toepassing van artikel P 15, in de volgorde waarin de zetels zijn toegewezen.
 2. Toegevoegd wordt een lid, dat luidt:
 5. Behoudens ten aanzien van de verkiezing van de leden van de gemeenteraden met zeven of elf leden, blijft de rangschikking achterwege, voor zover het lijsten betreft waarop geen kandidaten gekozen zijn verklaard en die niet deel uitmaken van een lijstencombinatie of lijstengroep waaraan één of meer zetels zijn toegekend.

Y

Na artikel P 24 wordt een nieuw artikel ingevoegd dat luidt:

Artikel P 25

De voorzitter van het centraal stembureau draagt zorg voor de bewaring van de verzegelde pakken met stembiljetten die op grond van het eerste lid van artikel P 21 naar het centraal stembureau zijn overgebracht.

Hij vernietigt deze pakken, nadat over de toelating van de benoemden

onherroepelijk is beslist. Van deze vernietiging wordt proces-verbaal opgemaakt.

Z

Artikel R 7, tweede lid, tweede volzin, wordt vervangen door: Verklaringen van de gemachtigden waaruit deze bevoegdheid blijkt, worden bij de lijst overgelegd.

AA

In artikel S 1, derde lid, onder e, wordt «de verklaring» vervangen door: een verklaring.

BB

In artikel S 12 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. De laatste volzin van het eerste lid wordt geschrapt.
2. Het tweede, derde en vierde lid worden genummerd derde, vierde en vijfde lid.
3. Ingevoegd wordt een lid dat luidt:
 2. Het bepaalde in het eerste lid is van overeenkomstige toepassing ten aanzien van samenvoeging van aanduidingen van twee of meer groeperingen, indien bij de laatstgehouden verkiezing van de leden van de Eerste Kamer verkiezing, hetzij aan de gezamenlijke groeperingen, hetzij aan ten minste één daarvan, één of meer zetels zijn toegekend. In het geval dat aan ten minste één van de groeperingen één of meer zetels zijn toegekend worden voor de toepassing van het bepaalde in de tweede volzin van het eerste lid, de op de lijsten uitgebrachte aantallen stemmen van de groeperingen waaraan die zetels zijn toegekend, bij elkaar opgeteld.

CC

Artikel U 2, derde lid, komt te luiden:

3. Indien in geval van ontbinding van de Eerste Kamer de gegevens betreffende de bevolkingscijfers per 1 januari van het jaar waarin de verkiezing plaatsvindt, nog niet zijn bekend gemaakt, wordt de stemwaarde bepaald aan de hand van de door het Centraal Bureau voor de Statistiek bekendgemaakte gegevens betreffende de bevolkingscijfers per de eerste dag van de vierde maand voorafgaande aan de maand waarin de kandidaatstelling plaatsvindt.

DD

In artikel U 15, eerste lid, wordt «de artikelen P 15 tot en met P 18» vervangen door: de artikelen P 15 tot en met P 18a.

EE

In artikel V 2, eerste lid, wordt «tussentijds» vervangen door: na de eerste samenkomst van het nieuw gekozen orgaan.

FF

Aan artikel V 4 wordt na het vierde lid een nieuw vijfde lid toegevoegd dat luidt:

5. Ten behoeve van het onderzoek, bedoeld in het eerste lid, is het vertegenwoordigend orgaan tevens bevoegd de verzegelde pakken,

bedoeld in artikel N 2, te openen. De burgemeester die de desbetreffende pakken onder zich heeft, doet deze op verzoek van het vertegenwoordigende orgaan onverwijld naar dat orgaan overbrengen. Na beëindiging van het onderzoek worden de bescheiden uit de geopende pakken opnieuw ingepakt en verzegeld op de in artikel N 2 voorgeschreven wijze.

GG

In artikel V 10 wordt «of» vervangen door een komma en na «een niet met het lidmaatschap verenigbare betrekking vervult» ingevoegd: of dat de benoemdverklaring van de voorzitter van het centraal stembureau in strijd is met het bepaalde in hoofdstuk W.

HH

In artikel W 1, vijfde lid, wordt onder b geschrapt «op de grond dat hij niet voldoet aan de vereisten die voor het lidmaatschap zijn gesteld».

II

In artikel Y 8 worden de volgende wijzigingen aangebracht:

1. «aanspreekt» wordt vervangen door: aanspreekt of anderszins persoonlijk benadert.
2. «geldboete van de tweede categorie» wordt vervangen door: geldboete van de derde categorie.

ARTIKEL II

Artikel 11 van de Wet Europese verkiezingen (Stb. 1989, 480) komt te luiden:

Artikel G 1, achtste lid, van de Kieswet blijft buiten toepassing.

ARTIKEL III

In artikel 55, derde lid, van de Wet algemene regels herindeling (Stb. 1991, 317) wordt «de artikelen G 1, zevende lid, G 2, zevende lid» vervangen door: de artikelen G 1, achtste lid, G 2, achtste lid.

ARTIKEL IV

In artikel 5, onder p, van de Wet administratieve rechtspraak overheidsbeschikkingen (Stb. 1975, 284) wordt «de stemopneming en de vaststelling van de uitslag bij verkiezingen van de leden van vertegenwoordigende organen» vervangen door: «de stemopneming, de vaststelling van de uitslag bij verkiezingen van de leden van vertegenwoordigende organen en de benoemdverklaring in opengevallen plaatsen».

ARTIKEL V

Deze wet treedt in werking op een bij koninklijk besluit te bepalen tijdstip.

Lasten en bevelen dat deze in het Staatsblad zal worden geplaatst en dat alle ministeries, autoriteiten, colleges en ambtenaren wie zulks aangaat, aan de nauwkeurige uitvoering de hand zullen houden.

Gegeven

De Staatssecretaris van Binnenlandse Zaken,